

ملت ایران درسهای اسلامی و شیعی خودش را خوب بلد است؛ میدانند که چه کار کند. امام حسین (علیه السلام) فرمود: مثلی لا یُباعُ مِثلُ یزید؛ کسی مثل من، با کسی مثل یزید بیعت نمیکند. ملت ایران در واقع میگویند: مثلی مثل ما، با این فرهنگ، با این سابقه، با این معارف عالی، با سرمدارانی مثل افراد فاسدی که امروز در آمریکا بر سر کارند، بیعت نخواهد کرد.
۱۴۰۴/۱۱/۲۸

حرف روز با مصرف بهینه، ایران را قوی تر بسازیم

یکی از ویژگی‌های مثبت رئیس‌جمهور پیشکین، باور جدی او به ضرورت صرفه‌جویی و اصلاح الگوی مصرف است. او در مصاحبه‌ی اخیرش با اشاره به همین موضوع گفته است: «اگر فقط ۱۰ درصد در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنیم، معادل حدود ۹۰۰ هزار بشکه نفت و با صرفه‌جویی ۲۰ درصدی، حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت در منابع کشور آزاد می‌شود». این حرف، اگر درست درک شود، فقط درباره خاموش کردن چراغ‌های اضافه نیست. درباره آزاد کردن ظرفیت‌های اقتصادی کشور است. این دقیقاً همان نقطه‌ای است که سال‌ها بر آن تأکید شده است. یعنی اصلاح الگوی مصرف و پرهیز از اسراف که از قضا یک مسئله اقتصادی و حتی امنیت اقتصادی است، نه صرفاً یک توصیه اخلاقی. اگر منابع محدود کشور درست مصرف نشوند، حتی افزایش تولید هم نمی‌تواند مشکل را به‌طور پایدار حل کند. کشوری که انرژی، بودجه، نیروی انسانی و سرمایه خود را هدر می‌دهد، عملاً بخشی از ظرفیت رشد خود را پیشاپیش از دست داده است. تجربه سال‌های گذشته نیز نشان داده مشکل ایران فقط تحریم نیست. بخشی از مشکل، شیوه مواجهه ما با محدودیت‌هاست. وقتی امکان جذب گسترده سرمایه خارجی یا افزایش سریع درآمدهای نفتی محدود است، راه کم‌هزینه‌تر این است که ابتدا از منابع موجود بیشترین بهره را بگیریم. اینجاست که بهره‌وری اهمیت پیدا می‌کند. در حالی که سی درصد از رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه از افزایش بهره‌وری حاصل می‌شود، رشد بهره‌وری در ایران در ده نود تقریباً صفر بوده است. یعنی ظرفیت زیادی داریم که هنوز از آن استفاده نکرده‌ایم. اما این اصلاح باید از دولت شروع شود. چون بزرگ‌ترین مصرف‌کننده منابع در کشور، خود دولت و مجموعه‌های وابسته به آن هستند. اگر رئیس‌جمهور از اتاق خودش شروع کرده، بسیار عالیست و نشان از جدیت او دارد. اما این اقدام باید به بودجه، دستگاه‌های دولتی و شرکت‌های دولتی نیز تعمیم پیدا کند. کاهش هزینه‌های غیرضرور، اصلاح ساختارهای ناکارآمد و جلوگیری از موازی‌کاری می‌تواند بدون تحمیل فشار بیشتر به مردم، بخشی از مشکلات مالی دولت را کاهش دهد.

در سمت مردم نیز داستان به شکلی دیگر معنا دارد. برای مثال حتی یک درجه کاهش دمای منازل می‌تواند ۲۵ مترمکعب در مصرف گاز صرفه‌جویی ایجاد کند. این صرفه‌جویی فقط به معنای مصرف کمتر نیست. یعنی گاز بیشتری برای نیروگاه‌ها و صنایع باقی می‌ماند، فشار شبکه کاهش می‌یابد و تولید نیز آسیب کمتری می‌بیند.

فرهنگ صرفه‌جویی و پرهیز اسراف از بنیادی‌ترین اصول و توصیه‌های امام شهید بود که مکرراً و مرتباً در تأکید ایشان قرار داشت و حتی سال‌های متعدد به همین مفهوم نام گذاری شد. اگر این فرهنگ از دولت آغاز شود و به شرکت‌ها و مردم برسد، می‌تواند بدون نیاز به منابع خارجی، بخشی از ظرفیت پنهان اقتصاد ایران را آزاد کند. این همان راهی است که می‌تواند ایران را بسازد.

[علی محمدی]

گزارش روز

عربستان و هنر ساختن ائتلاف‌های نمایشی!

امضای توافقنامه دفاع مشترک میان عربستان، پاکستان و ترکیه در مکه، در نگاه نخست می‌تواند خبر از شکل‌گیری یک بلوک امنیتی تازه در غرب آسیا بدهد. اما هرچه بیشتر به متن این توافق و شرایط امضای آن دقت کنیم، بیشتر به این نتیجه می‌رسیم که این پیمان، بیش از آنکه یک ترتیب دفاعی واقعی باشد، بازتابی از یک الگوی آشنا و تکراری در سیاست‌های ریاض است. عربستان در برهه‌های حساس، بارها دست به ساخت ائتلاف‌های پرسروصدا زده که نه ضمانت اجرایی دارند و نه توان عملیاتی. پیمان مکه نیز از این قاعده مستثنی نیست.

البته زمان امضای این توافق، خود نکته‌ای کلیدی است. هم‌زمانی آن با افزایش تنش‌های مرزی میان ریاض و صنعاء، نشان می‌دهد که عربستان در تلاش است با تکیه بر یک پشتوانه سیاسی و رسانه‌ای تازه، دست بالایی در رویارویی جدید پیدا کند. ریاض که تجربه تلخ مداخله نظامی در یمن را هنوز به‌خاطر دارد، این بار به‌جای استفاده از ابزارهای نظامی، به سراغ ابزارهای دیپلماتیک و تبلیغاتی رفته است تا شاید بتواند هزینه‌های سیاسی خود را در منطقه کاهش دهد.

اما پرسش اساسی این است که آیا این پیمان می‌تواند در عمل کارآمد باشد؟ بررسی فنی نشان می‌دهد که پاسخ منفی است. یک ائتلاف دفاعی واقعی به ساختار فرماندهی واحد، هماهنگی لجستیکی و تعریف مشترک از تهدیدات نیاز دارد. در پیمان مکه اما از هیچ کدام از این مؤلفه‌ها اثری نیست. سه کشور عضو، اولویت‌های امنیتی کاملاً متفاوتی دارند؛ عربستان نگران یمن است، پاکستان درگیر تنش با هند و ترکیه نیز به دنبال منافع خود در شرق مدیترانه و شمال سوریه. وقتی تعریف مشترکی از دشمن وجود نداشته باشد، دفاع جمعی تنها واژه‌ای در یک بیانیه خواهد ماند و هرگز رنگ عمل به خود نخواهد گرفت.

بازخوانی سابقه ائتلاف‌سازی‌های سعودی نشان می‌دهد که نتیجه این پیمان نیز چیز جدیدی نخواهد بود. ائتلاف «طوفان قاطع» در یمن، ائتلاف اسلامی ضد تروریسم و حتی ائتلاف دریای سرخ، همه نمونه‌هایی از نمایش‌هایی بودند که در لحظه آزمون واقعی، یا به سکوت کامل اعضا انجامیدند یا در حد حمایت‌های لفظی باقی ماندند. به نظر می‌رسد سعودی‌ها همچنان به جای بازنگری در راهبردهای خود، ترجیح می‌دهند با تکرار الگوهای شکست‌خورده، به دنبال کسب وجهه عمومی و سیاسی باشند، آن‌هم در شرایطی که تحولات میدانی، بارها بی‌اثری چنین رویکردی را ثابت کرده است.

[عبدالحسین آزاد]

خبر ویژه

فرار بزرگ قشر پول‌ساز از سرزمین‌های اشغالی

رسانه‌های صهیونیست از بحرانی بی‌سابقه در اقتصاد رژیم صهیونی خبر داده‌اند که هم‌زمان با تداوم جنگ در منطقه ابعاد تازه‌ای به خود گرفته است. شبکه «آی۲۴» به نقل از مطالعه سازمان مالیاتی رژیم صهیونی اعلام کرده که شمار مهاجران از رژیم صهیونی از پایان کرونا تاکنون ۵۰ درصد افزایش یافته و مهم‌تر از آن، تغییر ترکیب مهاجران است. اکنون پزشکان حاذق، متخصصان فناوری پیشرفته و مدیران ارشد شرکت‌های بزرگ در صف خروج قرار گرفته‌اند و متوسط درآمد سالانه مهاجران از ۱۲۵ هزار شکل در سال ۲۰۲۰ به ۲۰۰ هزار شکل در سال ۲۰۲۴ رسیده است. بر اساس این مطالعه، تعداد متخصصان حوزه فناوری پیشرفته که اسرائیل را ترک کرده‌اند، نسبت به سال ۲۰۱۵ حدود ۱۵۰ درصد افزایش یافته است. جالب‌ترین یافته این مطالعه آن است که ثروتمندترین افراد رژیم صهیونی که تنها ۱۰ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند اما موتور محرک اقتصاد و فناوری این رژیم هستند، اکنون ۶۷ درصد از کل درآمد مهاجران و ۸۶ درصد از کل خسارت مالیاتی را به خود اختصاص داده‌اند و خسارت مالیاتی ناشی از مهاجرت از ۵۰۰ میلیون شکل قبل از سال ۲۰۱۹ به ۱٫۲ میلیارد شکل در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ رسیده است. در همین حال، روزنامه یدیعوت آهارونوت از فروپاشی کامل صنعت گردشگری رژیم صهیونی خبر داده و اعلام کرده است که تعداد گردشگران ورودی از ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۶ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ کاهشی بیش از ۷۸ درصدی داشته و میانگین اشغال هتل‌ها در تل‌آویو به ۴۳ درصد سقوط کرده است.

ایران به قدرت اصلی و بلامنازع خلیج فارس تبدیل شد

نیکولاس گروسمن، استاد علوم سیاسی دانشگاه ایلینوی آمریکا، با اشاره به مذاکرات در حال نهایی شدن ایران و عمان برای اخذ عوارض از کشتی‌ها در تنگه هرمز، تأکید کرد که پذیرش این شراکت توسط دولت دونالد ترامپ به معنای «آشکارترین شکست نظامی تاریخ آمریکا در جنگی خودآغازگر» و پذیرش رسمی ایران به عنوان «قدرت برتر و بلامنازع خلیج فارس» است. گروسمن با اشاره به اینکه تحسین ضمنی این گفت‌وگوها از سوی مقامات ارشد آمریکایی مانند مارکو روبریو و اسکات بسنت، نشان می‌دهد واشنگتن در آستانه پذیرش رسمی شروط تهران قرار دارد، نوشت که «این عقب‌نشینی آشکار در حالی رخ می‌دهد که ترامپ در ماه‌های اخیر مدام بین ادعای تسلط آمریکا بر تنگه هرمز و تهدید به حملات بسیار سخت در نوسان بوده است.» به گفته این استاد دانشگاه، آمریکا پس از چندین دور بمباران و تهدید، در ۱۷ ژوئن یادداشت تفاهمی با ایران امضا کرد که «عملاً سند تسلیم واشنگتن بود؛ سندی که رفع تحریم‌ها را مقدم شمرده، هیچ‌یک از اهداف جنگی آمریکا را محقق نساخت و مدیریت تنگه هرمز را به ایران و عمان واگذار کرد.» گروسمن با اشاره به پیامدهای سنگین این دور باطل برای واشنگتن، از کاهش شدید ذخایر تسلیحاتی، درآمد ده‌ها میلیارد دلاری ایران از عوارض، تلفات ۱۸ کشته و بیش از ۶۰۰ مجروح آمریکایی و فروپاشی معماری امنیتی آمریکا و بی‌اعتمادی متحدان عرب سخن گفت و نتیجه‌گیری کرد که «پذیرش ایران قدرتمندتر و تندروتر به‌عنوان قدرت اصلی و بلامنازع خلیج فارس، گرچه گزینه‌ای تلخ برای واشنگتن است، اما در حال حاضر برای ترامپ کم‌هزینه‌ترین راهکار از میان گزینه‌های بد موجود به شمار می‌رود.»

آمریکا باید از خاورمیانه برود

نشریه فارن افزر در گزارشی با اشاره به جنگ آمریکا و رژیم صهیونی علیه ایران، این جنگ را «یک فاجعه تمام‌عیار» توصیف کرد و نوشت که ایالات متحده و رژیم صهیونی با نقض قوانین بین‌المللی، «حداقل هزار و ۷۰۰ غیرنظامی ایرانی را به کام مرگ فرستاده‌اند و زیرساخت‌های غیرنظامی را به شدت تخریب کرده‌اند.» به نوشته این نشریه، بسته شدن تنگه هرمز قیمت انرژی را در سراسر جهان افزایش داده و اقتصاد جهانی را تحت فشار قرار داده است. فارن افزر با اشاره به اینکه حضور نظامی مستمر آمریکا در غرب آسیا از سال ۱۹۹۱، به جای تأمین امنیت، کشورهای میزبان را در معرض حملات مستقیم ایران قرار داده است، تأکید کرد که حدود ۴۳ هزار سرباز آمریکایی در پایگاه‌های پراکنده در منطقه مستقر هستند که هرکدام به هدفی برای تلافی‌جویی تبدیل شده‌اند. این نشریه با اشاره به هزینه‌های ۳۵ سال مداخله نظامی آمریکا در غرب آسیا، نوشت که از ۱۱ سپتامبر تاکنون، آمریکا «۸ تریلیون دلار صرف جنگ‌های منطقه کرده و بیش از ۱۵ هزار سرباز و پیمانکار آمریکایی کشته شده‌اند.» فارن افزر در پایان با تأکید بر اینکه «تنها راه حل اساسی، خروج کامل نظامی از غرب آسیا است»، نوشت که جنگ ایران ثابت کرد که حضور نظامی آمریکا «نه تنها از آزادی دریانوردی محافظت نکرده، بلکه خود عامل بسته شدن تنگه هرمز بوده است» و زمان آن فرا رسیده که آمریکا پس از ۳۵ سال، از باتلاق خاورمیانه خارج شود.

در برابر ایران شکست خوردیم

آرون دیوید میلر، دیپلمات و مذاکره‌کننده پیشین آمریکایی که ۲۴ سال در دولت‌های دموکرات و جمهوری‌خواه کار کرده است، با اشاره به تحولات اخیر در تنگه هرمز گفت: «آمریکا در آستانه یک شکست راهبردی قابل توجه قرار دارد» و شاید مجبور شود به اهرم و کنترل ایران بر اینکه چه کسی یا چه چیزی از تنگه هرمز عبور کند، تن دهد. میلر با بیان اینکه «آمریکا در آستانه یک شکست راهبردی قابل توجه قرار دارد»، تأکید کرد که «این واقعاً یک عقب‌نشینی بزرگ نه فقط برای آمریکا، بلکه برای کشورهای خلیج فارس، اقتصاد بین‌المللی و آزادی دریانوردی است.» وی با اشاره به تاب‌آوری ایران در جنگ گفت که ایرانی‌ها خود را قانع کرده‌اند و به نظر او درست فکر می‌کنند که اگر جنگ امروز تمام شود، «پیروزی برای ایران و شکست برای آمریکا خواهد بود.» میلر با بیان اینکه «آستانه تحمل درد ایرانی‌ها به نظر خیلی بالاتر از دولت ترامپ است»، افزود که ایران نمی‌تواند موشک به موشک با آمریکا یا رژیم صهیونی برابری کند، اما «تنش را به صورت افقی تشدید کرده است؛ یعنی نقاط ضعف کشورهای خلیج فارس و تنگه‌ها را مشخص کرده و این به آن‌ها برتری داده است.» دیپلمات پیشین آمریکایی در پاسخ به سؤالی درباره نفوذ کشورهای خلیج فارس بر ترامپ، گفت که سعودی‌ها و اماراتی‌ها به دلیل ثروت و همچنین سرمایه‌گذاری‌های خانواده ترامپ و افراد نزدیک به او، نفوذ زیادی دارند و تأکید کرد که ایران توانایی پاسخ دردناک به هرگونه حمله به زیرساخت‌های انرژی خود را دارد.

▲ ابراهیم کلانتری، رئیس انجمن علمی انقلاب اسلامی، با اشاره به سرنوشت کشورهای تسلیم‌شده در برابر آمریکا افزود: «کشورهایی مثل لیبی، سوریه و عراق که در مقابل آمریکا مقاومت نکردند، به توسعه نرسیدند. عراق توانست حقوق کارمندان خود را پرداخت کند چون پول نفت آنها در وزارت خزانه‌داری آمریکا واریز می‌شود.» کلانتری تصریح کرد: «تفاقی کشورهای که در مقابل آمریکا محکم قرار گرفتند، به پیشرفت بومی خود رسیدند؛ مثل چین، روسیه و هند.» وی همچنین خطر غرب‌زدگی را بزرگ‌تر از آمریکا و رژیم صهیونی دانست و گفت: «اگر این تفکر از کشور رخت بربندد، دشمنان نمی‌توانند هیچ غلطی بکنند.»

▲ ژنرال دن کین، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا، در گفت‌وگوهای خصوصی با مقام‌های ارشد دولت ترامپ هشدار داد: «بعید است قدرت هوایی به‌تنهایی بتواند اهداف اعلام‌شده رئیس‌جمهور را محقق کند.» وی همچنین گفته است: «ایالات متحده نیازمند این است که راهی برای خروج از جنگ با ایران پیدا کند.» بر اساس گزارش سی‌ان‌ان، کین نگرانی‌های خود را با جان رتکلیف، رئیس سیاه مارکو روبریو، وزیر خارجه، و جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور، در میان گذاشته و هشدار داده که گزینه‌های نظامی برای تشدید درگیری ممکن است نتیجه معکوس داشته باشند.

▲ ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور با جهشی چشمگیر به ۵۸۰۰ مگاوات رسید که نسبت به ابتدای دولت چهاردهم که ۱۲۵۰ مگاوات بود، رشدی ۴۶۰ برابری را نشان می‌دهد. بر اساس گزارش وزارت نیرو، این دستاورد حاصل برنامه‌ریزی‌های دقیق، تسهیل مسیر سرمایه‌گذاری و تمرکز بر توسعه سبد انرژی‌های تجدیدپذیر است. این جهش در شرایطی محقق شده که کشور با چالش‌های ناترازی انرژی و محدودیت‌های تأمین سوخت نیروگاه‌ها مواجه است.

▲ حزام الاسد، عضو ارشد جنبش انصارالله یمن، با انتقاد از عملکرد شورای امنیت گفت: «بیانیه‌های شورای امنیت، با توجه به عملکرد این نهاد، ارزش و اثرگذاری قابل‌توجهی ندارد. شورای امنیت طی ۱۲ سال گذشته در برابر تجاوز و محاصره یمن، اقدام مؤثری انجام نداده و عملاً ناتوان بوده است.» وی با تأکید بر ادامه مسیر مقاومت تصریح کرد: «آنچه با زور گرفته شده است، تنها با زور بازپس گرفته می‌شود.» الاسد افزود: «یمن عزم خود را برای بازپس‌گیری حقوق و دفاع از حاکمیت خود جزم کرده است.»

▲ تد کرو، سناتور جمهوری‌خواه آمریکایی، با نادیده گرفتن قوانین بین‌المللی خواستار سرنگونی حکومت کشورمان از طریق شورش‌های مسلحانه شد و گفت: «اعتقاد من این است که ما باید معترضان را مسلح کنیم و به آنها اسلحه بدهیم تا خودشان حکومتشان را سرنگون کنند. این همان چیزی است که بارها از پرزیدنت دونالد ترامپ و اسرائیل خواسته‌ام.» وی همچنین از دولت ترامپ خواست دیپلماسی را کنار گذاشته و گروه‌های تروریستی را در داخل ایران مسلح کند.